

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 88.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e20950/facsimile.pdf> (tilgået 16. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

da fulde paalagges at fatte deres Forhandlinger. Jeg har kun anført som hidrørende Bemærkning, at der i Reglementet for det franske Kammer er optaget en Bestemmelse om, at naar 1 af Bureauerne have stillet deres Arbejde og valgt Medlemmerne til Komitén, Komitén kan forene sig og diskutere Sagen, uden at det behøves at paalægge de andre Bureauer at slutte. Jeg mente derimod, at Sagen kunde ordnes saaledes, at man i Rigsforsamlingen fremstillede Bemærkning om, at en Sag vil kunde blive fremmet i Justits-Komitén, fordi dens Forhandling i saavel Bureauer som i den offentlige Forhandling vilde blive bragte. Da det imidlertid fulde være hensigtsmæssigt, at optage Regler herom i dette Skift, kan toges under nærmere Overvejelse af Komitén inden den endelige Forhandling.

Fabrikier Deum: Jeg vil tillade mig at berigtige den Waabe, hvorpaa den erede Ordfører har opfattet mine Øtringer. Jeg har nemlig ikke sagt, at der fulde være 8 à 10 Medlemmer i hver Afdeling, men derimod vel at der fulde være 8 à 10 Afdelinger, hvorefter følger, at der vil komme 15 à 20 Medlemmer i hver af dem.

Krieger: Der er en almindelig Betragtning, som har ledet Udvaldet ved Uarbejdslosheden af det Forslag, som det har tilladt sig at fremlægge for Forsamlingen, den nemlig, at det kun burde indskrænkes det nødvendige, ikke det Overfløede, og man har taget dette temmelig strengt og hurtigt, i den Tanke, at Uvillingen vilde blive mindre og mindre, naar man ikke vilde foretage enhver Anstalt ved bestemte Regler. Denne Betragtning kan, troer jeg, og gjøres gjældende ved flere af de fremlagte, som her er fremlagte. Almindelig har Komitén tænkt, at disse disse Udvalde fulde være, saa at sige, en Grundlov; den er temmelig gaaet ud fra, at saasnart Forsamlingen fulde have Ønske til Forandringer i Reglementet, fulde det staa den frit for at vedtage disse med simpel Stemmeslæb. Derfor følger f. Ex. som det forekommer mig, at det ikke er aldeles nødvendigt i Reglementet at foreholde Forsamlingen Ret til ny Opdeling af Medlemmerne i Afdelingerne, da der, naar Forsamlingen maatte ønske Saaband, til enhver Tid herfor kan vil behøve en simpel Beslutning af Forsamlingen derom. Man har vist ikke vilde foreskrive alle Anstalter; man maatte høre paa den praktiske Tact ikke blot hos Formanden, men ogsaa hos Forsamlingen, og om der end fulde være forskjellige Meninge om hvad der er tætsat, saa er det dog bedre, at Anstalterne herom i det enkelte Tilfælde staa sig, om end først efter en noget vidtløftig Diskussion, end først at binde sig ved bestemte Regler. Man maatte høre paa, at den almindelige Uvilling af sig selv fremmed Betvængning, Hensigtsmæssighed og Nødvendighed efterhaanden vil udbille sig mere og mere. Jeg vil nævne et andet Tilfælde, hvor det neppe vilde være rigtig at give bindende Regler, ved Afgjørelsen nemlig af det Spørgsmaal, naar Afdelingerne fulde slutte deres foreløbige Forhandlinger og vælge sig Ordførere. Det er af den erede Rigsdagmand for Bornholm andet Distrikt (Wahlvig), udsætt, og det temmelig stærkt, at neppe vil trænge til nærmere Regler i denne Henseende; men naar man overveier Forholdet nærmere, da vil det ses, at der her ikke ret vel kan gives saadanne Regler, som virkelig udrette Noget. Derfor man lægger Vægt paa Hensigtsmæssigheden i Sagens Behandling, da fulde man sit ikke indføre det hele Forberedelses-System med Afdelinger, Udvalde o. l. v., men først lade Sagen komme for til Behandling i selve Forsamlingen. Hvis man ikke troer sig til at vælge denne Form, men ønsker det bedre, at gaae langsomt tilværds for at være betrukket med Overfløede, da maatte der Tid til, og om der ogsaa fulde hengaae megen Tid, saa man dette være en underordnet Betragtning. Der er Intet til Hinder for, at Medlemmerne i Forsamlingen spørge, hvor en Sag bliver af; saadanne Spørgsmaal kunne ligesåvel blive nødvendige, som man end ikke her vedtager Afdelings-systemet; det kan være af ikke mindre Vigtighed, at den ikke bliver begrænset i Udvaldet. Formanden i Afdelingen maatte fremdeles aendbart kunne sætte under Afstemning, om dens Forhandlinger

fulde sluttes, og der er ingen Tvivl om, at simpel Majoritet i Afdelingerne man kunne afgjøre, at der har fundet en saadan Uvilling af Meer Sted, at Sagen er tilstrækkelig oplyst. Kort sagt, den praktiske Tact man gjør sig gjældende; ved den vil man bedre høre sig disse Detailler, end naar altiblandt fulde fulde Regler fulde gjøres. Og mangler hin Tact, da frygter jeg, at Regler dog ikke vilde kunne hjælpe i mange saadanne Saanforhold. De Bemærkninger, der ere fremsættede af den 1de af Haand Majoritet udnævnte Rigsdagmand (Hunder), indeholde i mine Blik et nyt Exempel paa Rigtigheden af min Grundtanke. Det blev af ham ytret, at der i Forretningsordenen fulde foreholdes Forsamlingen Ret til, først frit at behandle en Sag uden at henføre den til et Udvalde eller til Afdelingerne; dette er netop et Tilfælde, hvorefter jeg mener, at der ikke er nogen Grund til at tage foresat Hensyn. Forinden er der nærmest kun tænkt paa Grundlovsudvaldet og de 2 andre Lovforslag, som Rigsretningen har debuteret at ville forelægge Forsamlingen, og disse Lovforslag trænge aendbart til en saadant Udvalde. Hvis der fulde komme enkelte andre Sager for, som man maatte ønske hurtigere behandle, da vil det være tilnæst at tage en Bestemmelse derom, naar de komme for. Det forekommer mig altsaa ønskeligt, at Bestemmelserne i Forsamlingens Reglement have en vis Elasticitet; jeg vil minde om, at der til Reglementet til enhver Tid kan knættede nye Regler, en § 33, 34, 35 o. l. v.; et have troet, at man maatte foreholde sig en vis Frihed og ikke binde sig inden altfor strengt afspaltede Strænke.

Christen Grøffen: I § 8 hedder det: „Ved en Sag Hensigt til Afdelingerne sammensætter Forsamlingen, af hvormange Medlemmer det Udvalde skal bestaae, der fulde afgjøre en hvilken Bestemmelse om Sagen, og bestemme, om dette Udvalde enten alene fulde vælge gennem Afdelingerne, eller forberedes ved et vist Antal frit valgte Medlemmer;“ og fremdeles i § 9: „Dafra naar Forsamlingen beslutter, i en Sag at nedlægge et Udvalde uden at henføre den til Behandling i Afdelingerne, bestemmer den, om dette Udvalde fulde vælges enten af Forsamlingen i almindelig Møde eller i Afdelingerne, og i disse Tilfælde, om det skal forberedes ved frit Valg af Forsamlingen.“ Jeg har Intet med selve disse Bestemmelser at erindre, men fulde man tillade mig den Bemærkning, at det formæntligen burde tilføies, at de omhandlede Bestemmelser kunne tages af Forsamlingen, uden at nogen Diskussion desangaaende finder Sted. Forøvrigt fulde jeg tillade mig at henstille, at selv i de Tilfælde, hvor Valget af Medlemmer til en Komitè fulde foretages blandt alle Forsamlingens Medlemmer, dette dog man foretoges igennem Bureauerne, saaledes at disses Secretairer optagne de i deres Afdelinger paa de forskjellige Medlemmer af Forsamlingen fulde Stemmer, derefter meddele Resultatet til Formanden, og at da Forsamlingens Secretairer endeligen sammenkomme alle de i de enkelte Afdelinger paa de forskjellige Medlemmer fulde Stemmer. Jeg troer, at der ved en saadan Fremgangsmaade vilde spares megen Tid for Forsamlingen.

Formanden: Jeg har foretaget mig en Deel med Hensyn til den Tanke, jeg havde gjort mig om, hvorefter man idag vilde kunne frede frem i Forhandlingerne. Da Lidens imidlertid er freben saa langt frem, at jeg frygter for, at man ikke vilde kunne se Forhandlingerne over det foreliggende Udvalde til Ende idag ved Dagslyset, tillader jeg mig at udsætte de videre Forhandlinger til næste Møde, som jeg vil beramme til imorgen Formiddag Kl. 10, saa at der kan være Sikkerhed for, at de kunne blive medbragte imorgen. Alle Forsamlingens Medlemmer vilde vistnok være enige om, at hvor vigtige disse Forhandlinger end ere, er det dog ønskeligt, at de saa hurtig som muligt føres til Ende, da vi ikke, herved dette er frest, kunne komme til det, der egentlig er Bismædet med vor Sammenkomst. — Dagsordenen imorgen er altsaa Fortsættelse af Forhandlingen af det foreliggende Udvalde til et Reglement for Forretningsordenen i denne Forsamling.

Medet havet.